

dnů zdržoval se také u Štěpána v Javornici. — O půl noci 16. prosince objevila se zlověstná zář nad vesničkou Lipovkou. Najednou vyšlehl oheň ze stodoly a obytné místnosti Jelínkovy hospody. Za chvíli stálo obé v plamenech. Zhoubný požár vykonal plně své dílo. Budovy vyhořely do základů, vyhořely veškeré zásoby sena, slámy, šatstvo, peřiny, hospodářské nářadí, secí stroj, sekací stroj atd. Přes 200.000 Kč škody utrpěl Jelínek; jen 90.000 Kč dostal uhrazeno od pojišťovny.

Četníci pátrali hned v noci a ve sněhu přišli na čerstvé stopy, vedoucí od budov k silnici, šli po stopě, až uviděli u silnice státi podezřelého člověka. Neznámý dal se na útěk, byl však dohoněn a vyslechnut, co zde dělá. Byl prý se podívat na oheň, že je ze Žamberka a spí v Solnici na Zámečku. Jelikož stopy jeho obuvi shodovaly se se stopami vedoucími od hořících budov, byl zatčen a při výslechu u starosty se doznal, že zapálil ze msty, protože ho sedlák před vánocemi propustil.

Nyní se zodpovídal Václav Merganc ze svého činu před porotou. Celkem se doznal, jen omlouval svůj čin opilostí, v níž zapálil.

Soudní znalcí dr. Batěk a dr. Ganz potvrzují, že obžalovaný je degenerován, mravně otupělý, nepřičetný však že není.

Porotě byla předložena otázka na zločin zhárství a eventuální, zda čim spáchal za střídavého pomínutí smyslů.

Porota odpověděla na první otázku 12 hlasy ano, druhou otázku 11 hlasy zamítla.

V důsledku výroku poroty odsouzen byl obžalovaný na deset let těžkého žaláře, ježto mu přitěžovalo, že již v roce 1920 byl pro zhárství na tři leta odsouzen.

★

Madla z cihelny.

Madla, dcera dělníka Antonína Melzera z Horšova Týna, v patnácti letech učinila si známost s 19letým Josefem Feierfeilem a za nějaký čas přistěhoval milenec svůj skrovný raneček do bytu jejich rodičů. Žili spolu, ale neoddáni. Narodily se jim tři děti. Madla dřela, ale Feierfeil mnoho o rodinu se nestaral. Starý Melzer dostal v létě 1925 práci v cihelně ve Svobodných Dvorech. Přestěhoval se tam a Madlu s dětmi vzal s sebou. Feierfeil byl právě na chmelu na Zatecku. Když se vrátil, nutil Madlu, aby šla zase k němu do Horšova Týna. Madla, která ho měla právě dost, nechtěla. Feierfeil, který přece jen měl ji a děti rád, třeba svým hrubým způsobem, našel si práci blíže, v Chlumci n. Cidl., a každou sobotu na neděli k Madle jezdil a stále chtěl, aby se k němu vrátila, a tak když Feierfeil 1. listopadu zase přijel, zamkla před ním dveře. Přišel opět druhého dne ráno, k desáté hodině. Byl rozčilený a oči mu horečně svítily. Madla právě šla přes chodbu do komory. Feierfeil skočil po ní, chytil ji za krk a vykřiknuv: Teď je po všem! vytáhl z kapsy revolver a namířil jí na hlavu. Madla clonila se rukou, rána vyšla, z ruky vyřinula se krev. Madla utíkala. Feierfeil ještě třikrát za ní střelil. Dvakrát ji trefil do zad, jednou do levého ramene. Madla se skácela, omdlela. Myslil, že ji zabil.

Odešel do chodby a střelil se do pravého spánku...

Jarní slunko v Dlouhé ulici svítí okny do porotní síně, ale Feierfeil, který tu sedí jako obžalovaný, vidí je jen levým okem. Na pravém oku má černou pásku. Výstřelem se o ně připravil. Projektil zaryl se mu do kostí lebeční a tam vězí podnes. Na Feierfeila je smutná podívaná, co chvíli omdlévá, je lidská troska. Nepamatuje se na výstup v cihelně. Následkem těžkého zranění ztratil úplně paměť pro ony okamžiky. Madlu měl rád a rozloučení těžce nesl, neboť se mu stýskalo po dětech. Kolikrát prý za ní přijel do Svob. Dvorů, ale nebyla večer doma.

Proti němu svědčí jeho milá, matka tří dětí, Marie Mergelová, a zlým, popudlivým hlasem očerňuje svého milence. „Neměla jsem ho ráda“ — vyvrcholuje tragickou větou, po níž milenec propuká v pláč. Jediná věta odhaluje strašný poměr těchto dvou lidí — 6 let s ním bez manželství žije — tři děti s ním má — po letech řekne: neměla jsem ho ráda. „Proč jste s ním tedy žila?“ táže se v úžasu předseda soudu. „Byl zlý, hrubý, bil mne, pil, v karty hrál, vyhrožoval mně zabitím, proto jsem s ním žila“ — jako z gramofonu sype se monotonní odpověď.

I její otec, matka a mladší sestra obžalovanému pořádně „solí“.

Porota, již dány otázky na zločin pokusu vraždy a na těžké ublížení na těle, zamítla 10 hlasy vraždu, 11 hlasy přiznala těžké ublížení na těle.

Feierfeil nato odsouzen do těžkého žaláře na deset měsíců.

★

Zločin zklamaného manžela.

Rolníku V. Nucovi z Pustiny na Žambercku je 39 let a má ženu o 3 roky starší. Ale ženě tento muž, proti ní mladší, nestačil a ona navazovala poměr s 19letým čeledínem Ant. Štefkem. Dlouho měl Nuc podezření, ale nepodařilo se mu zjistiti pravdu. Až jednou si záletnou ženu vyčíhal a natrefil ji nepozorovan v sklepe s čeledínem v horoucí náladě.

Zdrcen a zlomen odešel k sousedovi Kotyzovi a pak ke svému bratrovi do Kamenice. S pláčem jim vyprávěl, co se stalo, a žádal o radu, co má dělat. Radili mu, aby vše udal četnictvu. To však bylo málo pro zklamaného muže. Šel zase domů a cestou stavil se pro sousedy Vačka a Kalouse s prosbou, aby šli s ním, že se bojí, že ho zabijí. Sousedé mu vyhověli a čekali naň před domem. Nuc došel do bytu, a když žena mu otevřela, hledal jejího milence. Nenašel ho již v bytě. Vzal svítilnu a šel na půdu, kde klidně spícího Štefka jedinou ranou z pistole zabil. Pak šel dolů, pomodlil se před obrazem matky boží, zlíbal své 4 dítky, z nichž nejstaršímu je 9 let, dole naň čekajícím sousedům řekl, co udělal, a šel do Žamberka se udat.

Před porotou vyšlo najevo, kolik vytrpěl, trápen jsa důvodnou žárlivostí. Báł se, že ho chtějí sprovditi se světa. I najíst se báł, nevěda, zda není jídlo otráveno, když sama žena mu v hádce řekla, že ho „odpraví“.

Výpovědi svědků vylíčili, jaký byl život této rodiny. Muž dobrák — žena záletná a zlá.

Namluvila si mladého hochu bez ohledu na své čtyři děti. To nejlepší mu podstříkovala. Nuc byl blízek šílenství — hned se smál, hned plakal a zuřil. — Svědek Vacek vypovídá, jak byla sama v divadle a v síni na ni čekal Štefek, známý do rváč. Jeden ze šesti bratrů Nucových líčí, jaká jeho švegruše byla. Péro se vzpírá tuto scénu vyličít, připomíná to Zolovy romány, plné naturalismu. I další svědci líčí, jak cynickou byla žena Nucova.

Porota zamítla 8 hlasy otázku na vraždu a přisvědčila jen k otázce nedovoleného nošení zbraně, takže Nus byl odsouzen do vězení na tři dny.

*

Místo do žaláře do blázince.

Další líčení mělo být konáno s Václavem Chmelářem, krejčím ze Dvora Králové, jenž v hádce střelil po manželích Formánkových, ženu těžce zranil a muže zastřelil. Měl být souzen pro zločin zabítí a těžkého ublížení na těle. Dříve však, než došlo k líčení, ve vězení zeslábl a musil být dopraven do ústavu pro choromyslné.

*

Taneček a cihla.

„U Zářeckých“ v Jezbinách bývá často veselo. Scházejí se tam mládenci a pannы z Jezbin i okolí k vířivému tanci. Také 22. listopadu se tam tančilo a vesele pilo. Do zábavy přišel i Karel Vrátný se svým bratrem Janem a kamarádem Karlem Köhlerem. Hoši měli pověst, že rádi vyvolávají mrzutosti.

Také skutečně za chvíli došlo ke sporu mezi Rydlem, řeznickým pomocníkem z Jaroměře, a zmíněným již Köhlerem. Hoši se strkali, až se dostali na dvůr. Zde již zasáhl Karel Vrátný, který praštil Rydla cihlou do hlavy. Bylo po rvačce — vzbouřená krev se uklidnila. Rydla odvezli do nemocnice, kde za několik dnů zemřel.

Karel Vrátný stál za tento čin před porotou. Omlouval se opilostí, neboť vypil prý ve dvou hospodách asi 24 piv a několik skleniček rumu. Ale porotcové otázku na zločin zabítí zodpověděli 11 hlasy kladně a všemi hlasy zamítli otázku, zda čin spáchal v úplné opilosti. Také otázku znějící na přestupek lehkého ublížení na těle (Kánského) zodpověděli kladně 12 hlasy a uznali, že čin spáchán z pohnutek nízkých.

Soudní dvůr vyměřil Vrátnému čtyři roky žaláře. —

Tímto případem porotní období v Hradci Králové skončilo.

Případ arch. Zd. Hlasivce.

(Právnická úvaha k zakončení tohoto procesu.)

V minulých dnech prolétla novinami zpráva, že psychiatrická klinika brněnské university ve vědeckém posudku zjistila, že arch. Zd. Hlasivec v době kritické byl trestně nepřičetný a za své činy nezodpovědný. Současně doporučila, aby byl léčen v odborném ústavě pro nemoci duševní a nervové.

Jest nutno oživit si celý Hlasivcův případ, aby tak z něho bylo patrné, byla-li správnou

kasace porotního verdiktu, tak zřídka užívaná.

Jak obecně známo, stihalo státní zastupitelství v Praze arch. Zdeňka Hlasivce předně z té příčiny, že, střeliv dne 30. listopadu 1924 v Praze-Podolí potměšilým způsobem zezadu dvakrát z automatické bambitky svého otce Antonína Hlasivce, jednal proti člověku v úmyslu, aby ho usmrtil, takovým způsobem, že z toho nastala smrt Antonína Hlasivce. Dále byl obviněn, že při teže příležitosti, střelil z bambitky na veřejné silnici, předsevzal čin, o němž dle přirozených následků, které každý snadno poznati může, mohl nahlédnouti, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí života, zdraví nebo bezpečnosti těla lidského, při čemž z toho nastalo lehké poškození na těle Anně Vlkové. Konečně byl stihán touže žaibou, že nemaje povolení, měl skrytou, tudíž zakázanou zbraň, mimo to bez povolení a bez prokázání nutnosti, aby odvrátil hrozící nebezpečí, zbraň nosil, čímž všim se dopustil jednak zločinu vraždy úkladné dle §§ 134, 135 č. 1. tr. z., přestupku proti bezpečnosti těla podle § 431 tr. z. a konečně přestupku proti zbrojnímu patentu ze dne 24. října 1852 č. 223 ř. z. podle §§ 2, 32, 36, cit. pat.

Dříve, než došlo k podání žaloby, byl arch. Zd. Hlasivec podroben odbornému znaleckému zkoumání, jež provedli MUDr. Šlechta a MUDr. Hlava. Tito znalci dospěli tehdy ku přesvědčení, že obviněný v době trestního činu nebyl ani zcela zbaven užívání rozumu, ani při střídavém pominutí smyslů, pokud pominutí trvalo, ani v úplném opilství nebo jiném pomatení smyslů. Současně však prohlásili, že jde o individuum zřejmě degenerované, s očividnými fyziologickými stopami, ba i s vadami ve stavbě kostry. Dle znaleckého posudku nalézal se pachatel v době spáchání činu sice na samé hranici přičetnosti, leč nepřičetným nebyl a tak za svoje činy po zákonu trestně zodpovídá.

Obhájce Hlasivcův, advokát Dr. Jaroslav Mellan, učinil tehdy návrh na výslech nových svědků počtem dvacet, kteří při hlavním přelíčení vypověděli ze života rodiny Hlasivcovy přímo sensační podrobnosti, v důsledku čehož znalci opravili svůj původní posudek, utvořivše posudek nový, který zněl dosiava takto:

„Na základě během líčení nově se vynořivších momentů jsou znalci nuceni prohlásiti, že nemohou vyloučiti, ba pokládají za dostatečně prokázáno, že obviněný nacházel se v době činu vlivem afektu a opojení ve stavu přechodného pomatení smyslů, že jednal v jakémsi mráкотném stavu, ve stavu zákalu vědomí, odpovídajícímu § 2. lit. c. tr. z., že totiž jej nelze činiti zodpovědná za spáchaný zločin. Ale obviněný následkem svého stavu pohybuje se na hranici přičetnosti, kterou může každým okamžikem vlivem afektovaného opojenství zvětšiti a spáchat znovu nějaký násilný čin proti sobě nebo osobě jiné, v důsledku čehož pokládají znalci proto za nutno, aby za účelem léčení svého stavu byl odevzdán příslušnému léčebnému ústavu do léčení.“